

чоловікам в традиційно чоловічій царині статусно-рольових відносин в соціумі та кар'єрного росту зголошується дуже невелика частина жінок.

Досить велика кількість респондентів виховувалась в ситуації фізичного насильства. Кількість респондентів, які стверджували, що їх били в дитинстві вражає – більше половини. Так само більшість опитаних сказали про те, що вони знають сім'ї, в яких чоловік б'є жінку. І знову ж – 10-15% жінок змирились з позицією жертви і згодні з тим, що побиття жінки чоловіком має певні позитивні риси.

Таким чином, проблема насильства існує і після її вивчення необхідно ставити наступну задачу – виховання та перевиховання нашого народу, формування цивілізованості, доброзичливості та терпіння до інших поглядів.

ВИВЧЕННЯ ГЕНДЕРНИХ МЕНТАЛЬНИХ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙ

Доп. - Волков О.М.

Наук. кер. – доц. Іванова Т.В.

Виходячи з того, що дійсно існує значний фактор впливу на формування гендерної свідомості, наступним кроком нашого дослідження було вивчення картини світу, що реперезентована в свідомості жінок та чоловіків. Зрозуміло, що зазначена мета є дуже широкою, тому ми дещо звузили нашу задачу. За основу методу вивчення було взяте поняття про асоціативний експеримент, засновниками якого можна вважати Юнга та Фрейда. Ми дещо змінили умови експерименту. Як правило, в асоціативному експерименті дослідники використовують самостійно підібрані стимульні слова, то ми вирішили використати в якості стимульних слів власні імена іспитованих. Перед досліджуваними була поставлена задача – підібрати будь-які слова, що починаються на кожну букву імені (наприклад, Олег – Орбіта, Лисиця, Екватор, Гордість). Всього в експерименті взяло участь 35 дівчат та 35 хлопців. Всі – студенти 1 курсу юридичного факультету. Ми спеціально

підібрали однорідну аудиторію, щоб зменшити вплив різноманітних соціальних факторів.

Цікаво, що результати дослідження дійсно виявили певні гендерні відмінності. Перш за все, наведемо загальні цифри. Загальна кількість якостей, що була описана дівчатами, складала 187, у хлопців їх було 200. Після одержання різноманітних якостей ми зробили спробу їх згрупувати.

Спочатку зазначимо якості, за якими не було принципових відмінностей між статями. Приблизно однаково в якості означень писались імена (7% серед дівчат та 6,5 серед хлопців), назви частин тіла (2% та 3%), одяг (1% та 1%), хатні предмети (2% та 45). Сексуальне життя згадували по 1% опитаних. Тільки хлопці писали слово «секс», а дівчата – «інтим». З іншого боку, хлопці значно частіше згадували географічні назви (10%), дівчата – не одну, різноманітні об'єкти природного середовища (11% хлопці та 6% дівчата), крім того, дещо частіше хлопці згадували різноманітні форми роботи, пов'язані з навчанням (5%), у дівчат – 2%. Значним переважанням в жіночій аудиторії були згадування їжі (18%), у хлопців – 9%, дуже часто дівчата описували різноманітні емоції (14%), у хлопців – 3%. Крім того, частіше дівчата згадували різноманітні рослини (10%), у хлопців – 6%. Слід зауважити, що дуже часто дівчата згадували різноманітні назви квітів, в той час як хлопці частіше пригадували назви дерев. Так само, частіше дівчата писали назви тварин – 7%, хлопці – 3%. Певні відмінності у назвах були і в даному випадкові. Зокрема, дівчата частіше згадували невеликих домашніх тварин, а хлопці – великих та диких. Хлопці частіше писали слова, пов'язані з асоціальною поведінкою – «горілка», «самогон», «маріхуана». У дівчат подібних згадувань не було взагалі.

Серед цікавих відмінностей було змістовне наповнення різноманітних норм діяльності. Слова, що відображали певні види діяльності у дівчат, як правило, відносились до розваг (танок. опера), хобі (аплікація), повсякденного життя (тролейбус). При цьому, таких слова використовувались

дівчатами не дуже часто – 7%. Означення форм діяльності у хлопців є значно ширшим та соціально орієнтованим (автомобіль, юнга, телефон) та зустрічається частіше – 15%.

Таким чином, існують певні відмінності у сприйнятті світу чоловіками та жінками. Умовою його формування, на наш погляд, не є біологічні відмінності між статями. Як вже було показано, існує простір значень у мові, який формує різний образ чоловіка та жінки. Цей семантичний простір засвоюється з раннього дитинства, а потім починає репрезентуватись у вигляді певної картини світу, у формі різноманітних поведінкових проявів, тощо.

Слід зазначити, що в нашому дослідженні ми не одержали результатів, які б описували традиційну картину світу – жінка орієнтована на хатні справи. А чоловік – на роботу. Слід звернути увагу, що чоловіки частіше описували умови певного існування. Наприклад, вони частіше вказували на географічні назви – світ, в якому ми живемо. Описуючи природу, чоловіки частіше теж вказували на умови існування природних явищ – погодні умови, гори, річки. Жінки були орієнтовані на наповнення цього світу. Зокрема, жінки частіше згадували рослини та тваринний світ, що перебуває в даному середовищі. З цих же позицій можна пояснити різницю у емоційному сприйнятті світу. Емоційна сфера жінок ширша, тобто більш означена.

Таким чином, можна говорити про існування різних когнітивних стилів у сприйнятті світу. Якщо чоловік більше орієнтований на означення явища, то жінка – на наповнення змістом даного явища.

ПРОБЛЕМА АЛЕКСИТИМІЇ В ЖИТТІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Доп. - Колісник Л.О., СДПУ ім. А.С.Макаренка
Наук. кер. - Матрук Т.О.

Емоційне життя сучасної людини визначають дві різнонаправлені тенденції. По-перше, це зростання частоти й